

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN GALAȚI
OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE CHIMIE
EDIȚIA a XLIX-a
GALAȚI
5-10 APRILIE 2015

Barem de evaluare și de notare
Proba practică
Clasa a IX-a

Subiectul I : Completarea corectă a tabelelor 1 și 2 (50 puncte)

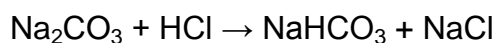
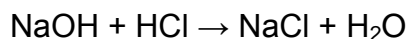
Tabelul 1.....30 puncte

Nr. probă \ Nr. probă	1 KOH	2 Pb(NO ₃) ₂	3 Mn(NO ₃) ₂	4 H ₂ O ₂	5 H ₂ SO ₄	6 FeSO ₄
1 KOH		Pb(OH) ₂ ↓ pp.alb ↓ [Pb(OH) ₄] ²⁻	Mn(OH) ₂ ↓ pp. alb ↓ MnMnO ₃ ↓ pp.negru brun	x	x	Fe(OH) ₂ ↓ pp.alb-verzui ↓ Fe(OH) ₃ ↓ pp.roșu-brun
2 Pb(NO ₃) ₂	Pb(OH) ₂ ↓ pp.alb ↓ Pb(OH) ₄ ²⁻		x	x	PbSO ₄ ↓ pp.alb	PbSO ₄ ↓ pp.alb
3 Mn(NO ₃) ₂	Mn(OH) ₂ ↓ pp. alb ↓ MnMnO ₃ ↓ pp.negru brun	x		x	x	x
4 H ₂ O ₂	x	x	x		x	Fe(OH)SO ₄ galbui
5 H ₂ SO ₄	x	PbSO ₄ ↓ pp.alb	x	x		x
6 FeSO ₄	Fe(OH) ₂ ↓ pp.alb-verzui ↓ Fe(OH) ₃ ↓ pp.roșu-brun	PbSO ₄ ↓ pp.alb	x	Fe(OH)SO ₄ galbui	x	
Substanța identificată	KOH	Pb(NO₃)₂	Mn(NO₃)₂	H₂O₂	H₂SO₄	FeSO₄

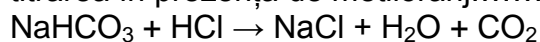
Tabelul 2.....20 puncte

Reacții între substanțele aflate în eprubetele	Ecuațiile reacțiilor chimice	Observații
a)		
(2) + (1)	$\text{Pb}(\text{NO}_3)_2 + 2\text{KOH} \rightarrow \text{Pb}(\text{OH})_2 \downarrow + 2\text{KNO}_3$ $\text{Pb}(\text{OH})_2 + 2\text{KOH} \rightarrow \text{K}_2\text{Pb}(\text{OH})_4$	pp.alb → soluție incoloră
(3) + (1)	$\text{Mn}(\text{NO}_3)_2 + 2\text{KOH} \rightarrow \text{Mn}(\text{OH})_2 \downarrow + 2\text{KNO}_3$ $2\text{Mn}(\text{OH})_2 + 1/2\text{O}_2 \rightarrow \text{MnMnO}_3 \downarrow + 2\text{H}_2\text{O}$	pp.alb → pp. brun
(6) + (1)	$\text{FeSO}_4 + 2\text{KOH} \rightarrow \text{Fe}(\text{OH})_2 \downarrow + \text{K}_2\text{SO}_4$ $2\text{Fe}(\text{OH})_2 + 1/2\text{O}_2 + \text{H}_2\text{O} \rightarrow 2\text{Fe}(\text{OH})_3 \downarrow$	pp. alb-verzui → pp. brun roșcat
(2) + (5)	$\text{Pb}(\text{NO}_3)_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 \rightarrow \text{PbSO}_4 \downarrow + 2\text{HNO}_3$	pp. alb
(2) + (6)	$\text{Pb}(\text{NO}_3)_2 + \text{FeSO}_4 \rightarrow \text{PbSO}_4 \downarrow + \text{Fe}(\text{NO}_3)_2$	pp. alb
(6) + (4)	$2\text{FeSO}_4 + \text{H}_2\text{O}_2 \rightarrow 2\text{Fe}(\text{OH})\text{SO}_4$	Schimbare de culoare de la incolor la gălbui; poate să apară o turbureală
b) Alte reacții cerute		
(2) + (4) + (1)	$\text{Pb}(\text{NO}_3)_2 + \text{H}_2\text{O}_2 + 2\text{KOH} \rightarrow \text{PbO}_2 \downarrow + 2\text{KNO}_3 + 2\text{H}_2\text{O}$	pp. galben-portocaliu
(3) + (4) + (1)	$\text{Mn}(\text{NO}_3)_2 + \text{H}_2\text{O}_2 + 2\text{KOH} \rightarrow \text{MnO}_2 \downarrow + 2\text{KNO}_3 + 2\text{H}_2\text{O}$	pp. brun
(6) + (4) + (1)	$2\text{FeSO}_4 + \text{H}_2\text{O}_2 + 4\text{KOH} \rightarrow 2\text{Fe}(\text{OH})_3 \downarrow + 2\text{K}_2\text{SO}_4$	Apare precipitat
(4) + (5) + (6)	$\text{H}_2\text{O}_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 + 2\text{FeSO}_4 \rightarrow \text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3 + 2\text{H}_2\text{O}$	Schimbare de culoare de la incolor la galben (Fe^{3+})

Tabelul 3 ..... **50 puncte**
Ecuțiile reacțiilor chimice implicate în determinarea conținutului de NaOH și Na₂CO₃ la
titrarea în prezență de fenolftaleină:.....6 puncte

Ecuțiile reacțiilor chimice implicate în determinarea conținutului de NaOH și Na₂CO₃ la
titrarea în prezență de metiloranj:.....3 puncte

Valorile medii ale volumelor de reactiv de titrare utilizat

V₁ = 10,5 mL

Pentru V₁ = 10,5 ±0,2mL.....15 puncte

V₁ = 10,5±0,3mL.....12 puncte

V₁ = 10,5 ±0,4mL.....9 puncte

V₁ = 10,5 ±0,5mL.....6 puncte

V₁ = 10,5 ±0,6mL.....3 puncte

V₂ = 4,0 mL

Pentru V₁ = 4,0 ±0,2mL.....15 puncte

V₁ = 4,0 ±0,3mL.....12 puncte

V₁ = 4,0 ±0,4mL.....9 puncte

V₁ = 4,0 ±0,5mL.....6 puncte

V₁ = 4,0±0,6mL.....3 puncte

Determinarea maselor de NaOH și Na₂CO₃.....5 puncte

Determinarea concentrațiilor molare ale NaOH și Na₂CO₃ în soluția 1.....6 puncte